

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 25 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J.D.
przeciwko G.H.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej G.H.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 7 lipca 2022 r., I ACa 852/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Lublinie adwokatowi T.P. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych, podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

(K.G.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący G. H. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z pozostawienia przez Sąd poza kontrolą okoliczności zawarcia umowy pożyczki oraz faktu, że powód występował jako prowadzący działalność gospodarczą, pozwany zaś jako konsument. Sporna umowa pożyczki spełniała tym samym, w ocenie skarżącego, przesłanki kredytu konsumenckiego w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (jedn. tekst: Dz. z 2023 r., poz. 1028, dalej – „u.k.k.”) w brzmieniu obowiązującym w dacie wskazanej na dokumencie pożyczki, tj. 1 stycznia 2017 r. Skarżący wskazał również, że Sąd Apelacyjny bezkrytycznie i błędnie zaakcentował ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego.

Przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oznacza ona, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy,

czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała przyjąć, by skarga kasacyjna była, w przyjętym rozumieniu, oczywiście uzasadniona.

Akcentowany we wniosku i zarzutach skargi art. 59a u.k.k. wszedł w życie w 2015 r., podczas gdy – zgodnie z ustaleniami Sądów *meriti*, wiążącymi Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) – do zawarcia umowy pożyczki doszło w 2014 r. Dokonane w sprawie ustalenia faktyczne nie były ponadto wystarczające, aby stwierdzić, że zawarta w 2014 r. umowa pożyczki podlegała ustawie o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji, aby pominięcie tej ustawy w rozważaniach Sądów *meriti* prowadziło do wydania oczywiście i w sposób widoczny *prima vista* wadliwego orzeczenia, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Pozostałe rozważania wniosku miały ogólnikowy charakter i koncentrowały się na polemice z oceną dowodów i ustaleniami faktycznymi zaakceptowanymi przez Sąd Apelacyjny, co na etapie postępowania kasacyjnego nie mogło okazać się skuteczne (art. 398³ § 3 k.p.c.). Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny ocenił również podnoszony w sprawie zarzut przedawnienia, wyjaśniając, z jakich powodów uznał ów zarzut za bezzasadny.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi skarżącego orzeczono na podstawie art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz. U. z 2022 r. poz. 1184) w związku z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r. poz. 2361), z uwzględnieniem § 2 pkt 6 i § 10

ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r. poz. 1964) oraz art. 64 ust. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz powoda oddalono wobec faktu, że powód nie złożył skutecznie odpowiedzi na skargę kasacyjną (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003, nr 9, poz. 120, z dnia 4 września 2002 r., I CKN 926/00, z dnia 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, z dnia 2 marca 2010 r., II PK 241/09 i z dnia 18 stycznia 2012 r., II PK 95/11).

[SOP]

[ał]